

## GÁLATAS

### Yi Necy Huídibi Pablo Yajniguejx Je Mibijcpidijc Jim Gálatas

<sup>1</sup> Hich Pablo, Jesucristo xyquejxich co ngapxhuäcxibyich yi' y'ayuc. Ca' nminaanim jäy ajcxy xyajnibijcich jada tung. Jesucristo etz Dios Teedy ajcxy ti xyajnibicyich jada tung. Je' je' je Dios huídibi yajjugypijc Jesucristo co y'o'cy. <sup>2</sup> Hich etz tüg'óciy migügtijc ajcxy huídibi ya yajpatp ma hich nyajniguejxpich jada necy ma nidüg'óciy pinjaty mijpidacp Jesucristo, huídijaty naymujcip ma nidüg nidüg cajp jim Gálatas naaxjot. <sup>3</sup> Nmibijctzooybich Dios Teedy etz hich ajt nHuindzin Jesucristo co huen oy'ajt etz may'ajt tuñ ma miich ajcxy etz nañ jadu'n xyajjotcugihuip ajcxy. <sup>4</sup> Hich ajt nHuindzin Jesucristo ti nayyoxyii ti naydogyii ci'm anajty ma yi o'cin müd hich ajt nbocy ycixpi. E jadu'n ti xyñihuaanim ma je jäy ajcxy huídibi jibic huinmañ ymüd huídibi tzinaayb ajcxy ma jadachambi xi tiempo. Jadu'n Jesucristo tuñ müd hich ajt ycixpi, com hich ajt nDios Teedy jadu'n tzojcp. <sup>5</sup> ¡Ooy y'oyity co Dios Teedy huen mij etz cōmay y'idipy huinixxi huinñtiempo! Jadu'n jada. Amén.

*Ca'pji huingbi tiy'ajt huídibi jäy y'alma yajnñdzocp*

<sup>6</sup> Ooy ndzachhuinmaayich jadu'n nej tim tzojcy ti mijipyöyducixy je Huindzin Dios ytiy'ajt. Dios xyhuin'ijxcixy jigix jēbi mmibijccixy je oy'ajt je may'ajt huídibi Jesucristo ytuun

míid miich ajcxy ycixpi. E miich ajcxy ti mhuinma'ñ myajtigajtcixy, e ti mmibijccixy huingbi jáy ajcxy y'ayuc, jadu'n nej ca' jēbi m'alma nīdzoocin padaangixy. <sup>7</sup> Ca' nmīnaanīm co ji jadūgnax Dios ytiy'ajt. Hue' je'nijējty jáy ajcxy ti xyajhuinma'ñyidigooygixy, ooy ajcxy yajtigadzaangixy je Dios y'ayuc ytiy'ajt nej Jesucristo xyajnīdzōgaani ajcxy m'alma. <sup>8</sup> Co ixyipy iich, o co ixyipy nīdūg iich ndiscípulo, o co ixyipy tūg ángel huidibi tzejpjoty tzomb capxhuācx ixyipy ma miich ajcxy ayuc tiy'ajt tigachjaty huidibi ca' ñaybadyii míid je tiy'ajt huidibi nyaj'ixpijc ajcxy oga'n'aty, ca' mgōbīccixipy yijadu'mbi ayuc huidibi ajcxy xyajnīdigoyaangixy xyajtūdigoyaangixy, Dios tzaachytunīb yi' ajcxy y'alma. <sup>9</sup> Ti jayijp nyajnimay, e cham jadūg'oc nīgapxpetyich, pen ji pinjaty capxhuācx ma miich ajcxy tiy'ajt tigachyjatypi, huidibi ca' ñaybadyii míid je tiy'ajt je tībī miich ajcxy m'ixpijccixy, copicy Dios chaachytunipy jada jáy míid ypocy ycixpi huidibi xychachyajnīdigooygixp xychachyajtūdigooygixp.

<sup>10</sup> Co jadu'n nmīna'ñich, ¿nej mdijy co ndzocyich co jáy ajcxy xyjāygidāgipy o co Dios xyjāygidāgipy? ¿Nej ndzachyajjot'adaanich jáy ajcxy? Ca' huaad nduunīch huidibi jáy ajcxy chojcpy, yi' janchtiy ndumybich huidibi Dios chojcpy. Co ixyipy nduunīch huidibi jáy ajcxy yjāygidacpy, ca' ixyipy nguyduunīch Cristo ytiy'ajt.

*Nej Pablo oy paady je apóstol'at*

<sup>11</sup> Paady ndzocyich migūgtijc co mnejhuīhuip ajcxy jada co je Dios y'ayuc ytiy'ajt huidibi

ngapxyhuäcxpich anajty ma miich ajcxy jadu'n nej jëbi ajcxy m'alma ñïdzögipy, ca' yi' ayuc'adyii tiy'ajt'adyii huidibi jäy ci'm ti cojcixy ti maacxcixy. <sup>12</sup> Com je Dios y'ayuc ytiy'ajt huidibi nmïdich, ca' ti nbaadyich ma jäy ajcxy, nañ ca' nmïnaanïm jäy ajcxy ti xyaj'ixpicyich. Jesucristo ci'm ti xyajhuinjihuïyich jada tiy'ajt.

<sup>13</sup> Com miich ajcxy mnejhuïygixp jadu'n nej jecy'ajty ïich ti ndzinäyich, co ïich anajty nmïjpïdägyich yi judíojäy ajcxy ycostumbre. E mnejhuïygixp jadu'n nej jecy'ajty n'ixhuidijtyich nbahuidijtyich mictägy je jäy ajcxy nidüg'óciy huidijaty anajty mïjpïdaaccixp Dios ytiy'ajt. <sup>14</sup> Nïgi ïich anajty n'ixpïcyidyich ma yi judíojäy ajcxy y'ixpïjcïn ca'ydi jac pïnjaty judíojäy, ca'ydi jac pïnjaty nmïgügtïjcich huidibi tügnax yjimït mïid ïich. Com ooy anajty nïgi ndzachmïjpïdägyich n'ap ndeedyich y'ayuc. <sup>15</sup> E Dios xyhuin'ïjxich jayïpni ca'ni anajty ma'xung'atyñich co ndúnibich yi' ytung. Mïid co Dios ooy ti xychocyich ti xyjihuiyich, paady xyhuooyich mïid ytung ycixpi. <sup>16</sup> Dios xyajnejhuïyich yi y'ung y'ayuc ytiy'ajt, jigix ngapxhuäcxibich yi' y'ayuc ma yi jäy ajcxy ca'pi yjudíojäyity ajcxy. Ca' pïnjaty n'ixtaayich huidibi jëbi xyaj'ixpicyich Dios ytiy'ajt, hue' Dios ci'm xyaj'ixpïcyich yi' ytiy'ajt. <sup>17</sup> Nañ jadu'n ni ca' nbättigïyich jïm Jerusalén ma yajpaady y'apóstoles ajcxy huidibi anajty ajcxy Dios ti yhuin'ixyii. Chi tïyi nnicxyich jïm Arabia ñaaxjot. Co ïich jïm hueeni n'ïjtyich, chi nhuimbijtyich jïm Damasco.

<sup>18</sup> Cooni tugïg jïmït nhuäcxïjpyich huin'itni nbättigïyich jïm Jerusalén. Chi n'oyich ma Pe-

dro anajty yajpaady, e chi jím nmüd'ijtyich jëyi majmocx xii. <sup>19</sup> E ca' nminaybaattich yi jacjadyii apóstoles. Jëyi iich müd naybaati je Jacobo, je Huindzin Jesús y'uch. <sup>20</sup> Je huidibi cham iich miich ajcxy niyajjayiigixyp, tiy'ajt yi'. Y'ijxyp ñejhuüyb Dios co ca' n'indägyich.

<sup>21</sup> Co ndzooñich Jerusalén, chi nnicxyich Siria naaxjot etz jím Cilicia naaxjot. <sup>22</sup> Je huin'it tiempo yi Cristo yjäy ajcxy huidibi naysöymujcip cajn cajn jím Judea naaxjot, ca' ajcxy anajty xy'ix'adyiijich huingíxy jipcíxy. <sup>23</sup> Jëyi ajcxy nejhuüy anajty co jäy chachmínaangíxy: “Yi jäy huidibi anajty xychach'ixhuidijtím xychachpahuidijtím, cham yi' tzachcapxhuäcxy je Cristo ytiy'ajt, je tiy'ajt huidibi anajty ytimyyajcödígoyamyb.” <sup>24</sup> Co je mibijcpidijc oy jadu'n tiy'ajt nejhuüygiy, chi ajcxy yajnaxxy Dioscojuyip ma Dios müd iich yciipi.

## 2

*Jacjadyii Jesús y'apóstoles ajcxy cöbijccixy yi Pablo*

<sup>1</sup> Co majmactz jimiit, chi jadüg'oc nnicxyich jím Jerusalén quipxyi müd Bernabé. Nañ jadu'n Tito xypanicxyich. <sup>2</sup> Dios jadu'n ti xyajnejhuüyich co copicy nícxiwich jadüg'oc jím Jerusalén. Chi jím nyajmüdmíydacyich nijëjity jäy huidibi Jesús ti yhuin'ixyii ajcxy, je huidibi ajcxy nigohuajc'ajtp anajty je mibijcpidijc. (Ahuingujc iich ajcxy nxiicmujcy ngapxmujcy, ca'ydí ymayjäy'agujcity.) Nyajmüdmíydactaayich je Dios y'ayuc ytiy'ajt huidibi ngapxhuäcxypich ma yi jäy ajcxy ca'p yjudíojäyity. Jadu'n ngapxticxyich n'ayucich

ndiy'ajtich, jigix ca'ydi ajcxy xycapx'aducyich, e ti anajty jadu'ñyi ñaadig'i'aty ñich ndung huidibi jayijp ti nduunich etz huidibi njactunaamybich anajty. <sup>3</sup> Je jäy ajcxy huidibi nigohuajc'ajtp anajty je mibijcpidijc jim Jerusalén yjäygidac ajcxy ñich n'ayuc jadu'n nej ngapxticxyich, e nañ ni ca' ajcxy yminañ adzip co copicy yajtiy'ajttihiipy je Tito huidibi xypa'oyich jim, com griegojäy je' anajty, paady ca' yajtiy'ajtti'y anajty. <sup>4</sup> Ca' ixypy pin huaam ycaminañ jim Jerusalén co Tito ca' yajtiy'ajtti'y, co ca' nijëjity mibijcpidijc ycatigiy ayüch ameech huidibi ca' ymibijccixy cixyjot huinijot Cristo ytiy'ajt. Hue' ajcxy amido'ijtcixy n'ayucich nej huaad xyijpcogapxiygyixyich. Ca' ajcxy yjotcujcity co ngapxhuäcxyich co nmibijcim Jesucristo, e ca' copicy nguydunim judíojäy ycostumbre. Yi' ajcxy adzip xyajni'huidzaambich yi judíojäy ycostumbre, jadu'n nej jäy codoogiyi ajcxy adzip ytuungixy ma yhuindzin ytung. <sup>5</sup> Ni catügjaxigy ajcxy xycamimadacyich, e ni xycayaj'amoñ ñich ajcxy, com hue' ndzocyich co huen Dios y'ayuc ytiy'ajt oybi ity huädz ma miich ajcxy ca' ma anii.

<sup>6</sup> Yi apóstoles ajcxy huidibi Jesús ti yhuin'ixigixy huidibi ajcxy nigohuajc'ajtp yi mibijcpidijc, ca' ajcxy ni ti tiy'ajt xyjacmöyich jemybi huidibi ca' jayijp nnejhuüyich. (Peni capxpaady ajcxy o peni ca' ycapxpaadyity, ca' nduunich cuendi. Com Dios ca' huin'ixpety jäy ajcxy tiyduñ.) <sup>7</sup> Co oy ajcxy nejhuüy co Dios ti xyquexyich ngapxhuäcxyich yi' y'ayuc ytiy'ajt ma yi jäy ajcxy huidijaty ca' yjudíojäyity, tim jadu'n nej ti quexy Pedro co capx-

huäcxí yí' y'ayuc ma yí judíojäy ajcxy, ca' ñich yí' ajcxy anajty n'ayucich xyjijpcogapxñyich, ooy ajcxy jäygídacy yí n'ayucich ndíy'ajtich. <sup>8</sup> Yí Dios huídibi Pedro quejx huen yí' y'ayuc capxhuäcxy ma yí judíojäy ajcxy, nañ jadu'n ñich xyquejxich co yí' y'ayuc ngapxhuäcxibych ma yí jäy ajcxy ca'p yjudíojäyity.

<sup>9</sup> Je Jacobo, je Pedro etz Juan ajcxy, je huídi nigohuajc'ajtcixp yí mibijcpídjic, co ajcxy nejhuiy jadu'n nej anajty Dios may'ajt oy'ajt ti tuuñ mñid ñich, chi ajcxy xycöbijcyich agujc jotcujc Bernabé etz ñich. E chí ñich ajcxy mñid nay'ayuc-huinjihuiyí co jëbi ñich etz Bernabé nícxibich ma yí ca'p yjudíojäyity ajcxy, etz jëbi yí Jacobo, Pedro etz Juan ajcxy ñíxcixy ma yí judíojäy ajcxy. <sup>10</sup> Jëyi ajcxy may'ajt pijctzoy ma ñich etz Bernabé co jadu'n pa'ayo'n ndunipyich ma yí judíojäy ayoobitijc. E chí ñich ngo'adzoy co ndunamybich jadu'n agujc jotcujc.

### *Pablo ojy yí Pedro jím Antioquía*

<sup>11</sup> E jadu'n anajty mñid ti n'ocnay'ayuc-huinjihuiyibich ixti coon Pedro ycidacy jím Antioquía. Chi jím nnímaayich huinjijp co ti anajty jím Dios ytiy'ajt midundigooyi co puhuäctuutni je huídibi ca' yjudíojäyity, ca' y'ocmñidcaymujcni. <sup>12</sup> Com co ca'ni anajty ymiñ jím Antioquía je judíojäy ajcxy huídibi anajty tzomb ma Jacobo jím Jerusalén, chi Pedro mñidcaymujcni je jäy ajcxy ca'p judíojäyity. Co ajcxy ymiñ choon Jerusalén, chi Pedro oy puhuäctuutni je huídibi ca'p yjudíojäyity, ca' y'ocmñidcaymugaani anajty. Com Pedro tzigñyb anajty co ñi'ojíhuñyb je judíojäy

huidibi minamb co ooy ycopicyity yajtiy'ajttihiipy tüg'óciy jäy ajcxy huidibi mibijccixp Jesucristo. <sup>13</sup> Co Pedro jadu'n oy y'idich, chi je jacjadyii judíojäy ajcxy huidi anajty Jiménez nañ tim jadu'n oy y'iditzcixy. Oy ajcxy janejhuüy tiy'ajt, e huädz cuydungixy. Ixti Bernabé nañ jadu'n y'idich nej Pedro, com ca' anajty yjotmicity. <sup>14</sup> E co ich jadu'n oy n'ixyich co ca' ajcxy cuydungixy yajxon Jesucristo ytiy'ajt, chi ich nnimaayich Pedro mayjäy'agujc: “Peni miich judíojäy, e ti m'ixmajtzní judíojäy ycostumbre co ti mibicy Jesucristo, e ti m'occuydumyb je huinmañ huidibi judíojäy ca' cuydungixy, ¿nej tijy cham co adzip mdzachminaandägy co yi' ajcxy huidibi ca'p yjudíojäyity, copicy cuydúngixipy judíojäy ycostumbre, huidijaty miich ti m'ixmajtzní?”

*Yi judíojäy ajcxy quipxyjaty mñd jacpinjaty*

<sup>15</sup> Jadu'n njacnimaayich Pedro: “Ich etz miich judíojäy ich ajt, huidibi ndaj'ajtim ndeedy'ajtim nañ judíojäy. E ca' ich ajt njadu'nity nej jäy ajcxy ca'pi yjudíojäyity, huidibi ca' cuydungixy Dios ycötujcin je jecyip huidibi Moisés yjayhui'm. <sup>16</sup> Miich Pedro ich ajt nnejhuüyim co jäy ajcxy ca' jëbi Dios yajpocyñhuächyí mñd tim jëyi co ajcxy cuydungixy Dios ycötujcin je jecyip huidibi Moisés yjayhui'm. Co yi jäy ajcxy mibijccixy Jesucristo, huin'it janchtiy Dios yajpocyñhuätziyb ajcxy. Nañ tim jadu'n ich ajt, ti nmibijcim je Cristo jigix jëbi Dios xyajpocyñhuaatzim. E ca' jëbi huaad Dios xyajpocyñhuaatzim ajt mñd tim jëyi co ti nguyduunim Dios ycötujcin je jecyip. Ca' ni tüg

jäy huiðijaty jëbi Dios yajpocynñihuächyïi, mïid tim jëyi co cuyduuni Dios ycötujcin je jécyïp.”

<sup>17</sup> Co ajt nhuinma'ñ nbidaacim co nmibijcim Cristo jigix Dios jëbi xyajpocyññhuaatzim, huin'it je judíojäy ymīnaangixy co jibic-huinma'ñ nyajtuunim co ca' njaccuyduunim yi' ajcxy ycostumbre. ¿Nej mdiy je Cristo xyajtundigooyim jadu'n nej judíojäy ymīnaangixy? Ca' yjadu'nity. Ca' jëbi huaad je Cristo xyajtundigooyim. <sup>18</sup> Co ixypy nmijpidaacim jadüg'oc Dios ycötujcin je jecyïp, je huiðibi ti n'ixmajtzim, jada ixypy iixpejt'ajtp co ndundigooyim ma Cristo ytiy'ajt. <sup>19</sup> Jecy'ajty co nguyduunich anajty Dios ycötujcin je jecyïp, huin'it ca' anajty nbaadyich tiy'ajt nej jëbi huaad Dios xyajpocyññhuaachich, e jadu'n nipaady nej jihuïy ti n'ögyich. Paady ycixpi ti n'ixmachich je jécyïp cötujcin, e ti nmijpidägyich Jesucristo ytiy'ajt jigix jëbi njactzinäyich mïid Dios ycixpi. <sup>20</sup> Jadu'n nayjihuiyijich jadu'n nej jihuïy ti n'oc'o'cpich, jadu'n nej jihuïy ti ngruudzpetyich quipxyi mïid Cristo. Jadachambi ca' n'octzinaayñich mïid ngi'm jugy'ajtin ycixpi. Hue' je' je Cristo ymic'ajt etz ytiy'ajt ti chinaydacpicy ma ñich njugy'ajtin. E jadu'n nej cham njactzinäyich mïid ñich nninïcx, jactzinaaybich mïid Dios y'ung ycixpi, nmijpidacypich Dios y'ung. Dios y'ung ti xychocyich ti xyjihuiyich, e ti nayyoxyii naydogyii ma yi o'cin mïid ñich nbocy ycixpi. <sup>21</sup> Ca' nniyajtigoya'ñich je may'ajtin je oy'ajtin huiðibi Dios ti tuuñ mïid ñich ycixpi. Co ixypy jëbi Dios xyajpocyññhuaatzim mïid co ajt nguydunim Dios ycötujcin jëyi, huin'it ixypy ti ñaadig'aty je Cristo



co y'o'cy mïid ajt nbocy ycixpi.

### 3

#### *Je ycötucin huiðibi Moisés yejc o je mibijcin*

<sup>1</sup> Janch loci miich ajcxy migügtijc huiðibi tzinaayb jim Gálatas naaxjot. Ti jäy ajcxy xyajhuinma'ñyðigooygixy mïid jibic-huinma'ñ. Paady ycixp mdzach'ixmadzaangixy je Dios ytiy'ajt. ñich oy njacapxhuäcxyich ma miich ajcxy mhuinduu je tiy'ajt jadu'n nej Cristo yajcruudzpejti mïid ñich ajt nbocy ycixpi.

<sup>2</sup> Yi' nyaj'amidooyb: ¿Nej ti mbaatcixy Dios yjihui'ñ ymic'ajt mïid co mdzachcuyduuni Dios ycötujcin je jecyip? o ¿Nej ti mbaatcixy Dios yjihui'ñ ymic'ajt mïid co ti mmidoogixy Jesucristo y'ayuc e ti mmibijccixy? Hue' janchtiy ti mbatcixy Dios yjihui'ñ ymic'ajt co ti mmibijccixy Jesucristo, ca' nminaanim co ti mguydungixy Dios ycötujcin je jecyip. <sup>3</sup> Co Dios oga'n yjihui'ñ xy'adigiigixy xyjottigiigixy, chi mguychinaaygixy Jesucristo ytiy'ajt nej Dios yjihui'ñ xyhuinma'ñmooygixy. ¿Nej co cham miich ajcxy mloci huinma'ñ mdzachtungixy? Jadachambi jadüg'oc mdzachtunaangixy mgi'mhuinma'ñ. <sup>4</sup> ¿Nej naadigigixpi miich ajcxy tzaachypi ti mminajxcixy ti myajnajxcixy mïid Cristo ytiy'ajt ycixpi? Janch naadigi' jadu'n tzaachypi ti mminajxcixy ti myajnajxcixy, pen janch tücciyi ti m'ixmájtzcixni Cristo ytiy'ajt. <sup>5</sup> Jada nyaj'amidoogixyp: ¿Nej ti Dios yjihui'ñ ymic'ajt xy'adigiigixy xyjottigiigixy etz tuñ mijhuinma'ñ ma miich ajcxy mïid co ti mguydungixy Dios

ycötujcin je jecyip? Ca' yjadu'nity. Hue' Dios xy'adigüygixy xyjottigüygixy etz tuñ mihuinma'ñ miid miich ajcxy miid co ti mmidoogixy Jesucristo ytiy'ajt etz ti mmibijccixy.

<sup>6</sup> Jadu'n ymiñ cojay ma Dios ñecy co Abraham mibijcy Dios, e co yi' mijpidacy Dios y'ayuc jadu'n nipaady nej jihuüy Dios yhuinmecxi ypocy, jigix jëbi y'ity tudägy ma Dios yhuinduu.

<sup>7</sup> Jadu'n yjajty miid Abraham. Je' ymibijc Dios, e yajpocyñihuaatzi Dios, jëbi ñaydijyii tudägy jäy ma Dios yhuinduu. <sup>8</sup> Dios jecy'ajty yajnihuinmayi y co yajpocyñihuädza'ñ je jäy ajcxy huidibi ca' yjudíojäyity, jëbi ajcxy ñaydijyii tudägy jäy ma Dios yhuinduu, miid co ajcxy mijpidägi py je may'ajt huidibi Dios ytunamyb miid yi' ajcxy ycixpi. Paady ycixpi jaaybety ymiñ ma Dios ñecy co jadu'n Dios miidmiydac Abraham jecy'ajty co yi' huidibi ca' yjudíojäyity ypaadipy ajcxy y'alma nidoocin, com jadu'n Dios ymiñ: "Miid miich tüg m'ap m'oc may'ajt oy'ajt nduna'ñich miid naaxhuiñy jäy ajcxy ycixpi." <sup>9</sup> Paady ycixpi jadu'n nej jäy ajcxy tüg'óciy pinjaty mibijcp Dios, Dios may'ajt tunamb miid yi' ajcxy ycixpi co mibijccixy, tim jadu'n nej may'ajt tuun miid Abraham.

<sup>10</sup> Dios chaachytunamy jäy ajcxy miid ypocy ycixpi, pinjaty huinma'ñ tzachpidacp co y'alma nidoocin padaangixy miid co cuydungixy Dios ycötujcin je jecyip. Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy: "Dios chaachytunamyb jäy ajcxy miid ypocy ycixpi, pinjaty ca' mijpidägy tüg'óciy Dios ycötujcin, etz nañ jadu'n pinjaty ca' cuydundäy jada cötujcin." <sup>11</sup> Jadachambi miid je ayuc huidibi ti nyajnijayüygixy ma jada necy, jëbi

miich ajcxy mnejhuñhuip co ca' ni pin jäy jëbi Dios yajpocyññhuächyii müd huidijaty ti tungixy co cuydungixy Dios ycötujcin je jecyip. Com jadu'n ymiñ jaybety ma Dios ñecy ma Dios jadu'n ymına'ñ: “Yi jäy ajcxy pinjaty mibigip ñich n'ayuc, yi' ajcxy nyajpocyññhuädzaamybich jëbi ajcxy y'alma paadip ññdzoocin.” <sup>12</sup> Dios ca' jadu'n ymına'ñ ma yi' ycötujcin huidibi Moisés yjayhui'm co jëbi nmijpidaacim, e huin'it Dios xyajpocyññhuaatzim. Hue' je' ymına'ñ ma ycötujcin co jëbi xychaachytuunim müd ajt nbocy ycixpi. Com jadu'n ymiñ jaybety ma Dios ñecy: “Yi jäy ajcxy pinjaty cuydumb Dios ycötujcin huidibi Moisés ycojay, copicy cuydundaahuip, ni ma ycatundigoyipy.”

<sup>13</sup> Cristo xyñihuaanim xyyajtzoocim ma anajty Dios xychaachytunaanim müd co ca' nguydundaayim Dios ycötujcin je jecyip. Cristo ci'm ti yajnicxy je tzaachypi huidibi Dios ajt xymöhuaanim anajty. Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy: “Pinjaty anajty yajmijxotzpejtp ma tüg cruudz, hue' anajty je' yco'ayooyb ypocy tiibi tuñ.” <sup>14</sup> Cristo o'c je' müd ñich ajt nbocy ycixpi, jigix Dios jëbi cuyduñ yi' y'ayuc jadu'n nej yaj'ahuanñy Abraham jecy'ajty, co may'ajt tuna'ñ müd yi' jäy ajcxy ycixpi huidibi ca'p yjudíoñyity, etz nañ jadu'n may'ajt tuna'ñ müd ñich ajt ycixpi, jigix jëbi ñich ajt nbaatim je Dios yjihui'ñ co nmibijcim je Cristo.

*Je cötujcin huidibi Moisés yejc etz huidibi Dios y'ahuanñy*

15 Migügtijc ajcxy, ngapxticxaamybich jadu'n nej Dios ti tuñ müd tüg iixpejt nej jäy ajcxy ytuñ. Co ixyipy tüg jäy necy yajcojy ma nigapxy jadu'n nej ypidägy yajhui'mañ, e co yajcojtäy je necy, e chi firmijiy, e nañ jadu'n je testigo ajcxy yfirmijiy, huin'it ca' huaad pinjaty nixigy yajxigy jada tiy'ajt, e nañ jadu'n ni ca' huaad yaj'ungiy. 16 Cuenditungixy Dios y'ayuc ytiy'ajt, Dios ma yi' y'ayuc yaj'ahuaniiy Abraham etz tüg yi' y'ap y'oc co may'ajt tuna'ñ müd yi' ajcxy jëyi. Ca' nmīnaanīm Dios y'ayuc ymīna'ñ co Dios yaj'ahuaniiy Abraham co may'ajt tuna'ñ müd tüg'óciy yi' y'ap y'oc. Hue' je'Dios y'ayuc ymīna'ñ co may'ajt tuna'ñ müd tügpaic yi' y'ap y'oc, je' je' je Cristo. 17 Dios ca' yi' nixigy yajxigy ytiy'ajt huiḁibi jayijp ymoy Abraham co yajniḁuejxy ycōtujcin yi Moisés. Co Abraham y'o'cy, ti anajty ñajtnñicxiyñi mīdaax migo'px ja'iipxmajc jimijt, chiini oy Dios möy Moisés yi' ycōtujcin. Tim jadu'n nej ca' huaad yajtigach je jäy ñecy ma nigapxy jadu'n nej ypidägy yajhui'mañ, nañ tim jadu'n ca' huaad Dios yajtigach y'ayuc huiḁi yajnimay Abraham jadu'n nej may'ajt tuna'ñ müd naaxhuiñjāy ajcxy ycixpi. 18 Dios y'ahuaniiy yi' ytiy'ajt ma Abraham jecy'ajty co may'ajt tuna'ñ müd yi' y'ap y'oc ycixpi etz müd tüg'óciy naaxhuiñjāy ajcxy ycixpi. Co ixyipy jëbi jäy padaangixy y'alma ñīdzocin müd huiḁibi ajcxy ytumyb co ajcxy cuyduuni Dios ycōtujcin je jecyip, ca' ixyipy may'ajt ti tuñ co ti quexy je Cristo ya naaxhuiñ co jäy yajniḁuādzip.

19 ¿Ti ycixpi Dios co moy Moisés je cōtujcin huiḁibi ycojay? Hue' je' Dios moy jada cōtujcin jigix

jëbi niguëxigý co jáy ajcxy ca' ycapxymidoogixy. Tunamb anajty Dios ycötujcín huidibí Moisés ycojay mabaad ti quexy ya naaxhuiñ yí' y'ung, je' je' je Cristo, je Abraham y'ap y'oc huidibí yajpocyññhuaatzp jáy ajcxy. Dios ycötujcín hue je' yajniguejx Moisés müid ángeles ajcxy. E chi Moisés capxnajxy ma ymígügtijc ajcxy. <sup>20</sup> Co Dios ti quexy yí' oybí y'ayuc ya naaxhuiñ müid y'ung, paady ycixpi Dios ca' tzocy co huingbí capxnaxipy yí' y'ayuc. Dios etz Dios y'ung tú'ciy yí'.

### *Tigixpi Dios je Moisés cötujcín yejc*

<sup>21</sup> ¿Nej mdijy ca' ñaybadyí yí Dios ycötujcín huidibí Moisés ycojay, müid je ayuc huidibí Dios yajnimay Abraham? Naybaatip ajcxy y'ayuc. Co ixypy cayejcy Dios cötujcín ma jëbi jáy ajcxy y'alma ñídzooцин padaangixy, huin'it ixypy jëbi nbocyññhuaatzim co ixypy nguyduunim yajxon jada cötujcín. <sup>22</sup> Ca' yjanchity co jëbi Dios xya-jpocyññhuaatzim müid co tijaty nduunim. Com ma Dios y'ayuc ymiñ cojay co nidüg'óciy jáy ajcxy ti ytundigooy, ac pocy ymüid ajcxy. Jadu'n Dios y'ayuc ymina'ñ, jigix jëbi Dios yajpocyññhuaäch tüg'óciy pinjaty mijpidacp Jesucristo, jadu'n nej yajnimay Abraham jecy'ajty co jadu'n tuna'ñ.

<sup>23</sup> Ca'ni anajty Cristo ymiñ ya naaxhuiñ, huin'it anajty Dios ycötujcín ytuñ, yajpocycäy jáy ajcxy, e ca' Dios yajcomido y jáy ajcxy ypocy. Jadu'n nej jihuüy jáy ixypy ypujxtijc'iñaaygixy e ahuijxcixy mina je juez ytiydunáanigixy. Jadu'n anajty n'ijtim jadu'n nej jihuüy nbujxtijc'iñaayim, ixti cooni Jesucristo ymiñ ya naaxhuiñ yajpocyññhuaatzp.

<sup>24</sup> Jadu'n anajty Dios cuend'aty yí judíojäy anajty

müid ycütuycin hüidibi Moisés ycojay. Tim jadu'n nej jäy cuend'aty hüingjäy y'ung. Jadu'n anajty Dios cuend'aty judío jäy ajcxy ixti cooni Jesucristo ymiiñ ya naaxhuiñ jëbi yajpocyñihuäch jäy ajcxy.  
<sup>25</sup> Jadachambi co Jesucristo ti y'oy ya naaxhuiñ, e ti nmibijcim (tzojcingix) yi' ytiy'ajt, paady ycixpi cham ca' n'oc'ijtim cuend'aty müid Dios ycütuycin hüidibi Moisés ycojay.

<sup>26</sup> Com müich ajcxy ti mmijpidaaccixy Jesucristo ytiy'ajt, paady ycixp jëbi nidüg'óciy müich ajcxy naydijigixy Dios y'ung. <sup>27</sup> Tüg'óciy müich ajcxy hüidijaty ti mniibejtcixy, ti mniibejtcixy jigix jëbi mdügmujccixy müid Cristo, jadachambi niducy m'ijtcixy müid Cristo. <sup>28</sup> Nidüg'óciy müich ajcxy ti mgöbijccixy Jesucristo jadu'n nej ajcxy mHuindzin. Jadu'n müich ajcxy judíojäy etz nañ jadu'n ca'pi yjudíojäyity, nañ jadu'n müich ajcxy midumbidijc etz müich ajcxy hüidibi ci'm nay'ane'mip, müich ajcxy yëdijctijc etz müich ajcxy töxyjäydijc; tú'ciy müich ajcxy myajpattaaygixy ma mHuindzin Jesucristo.  
<sup>29</sup> Huenpinity müich ajcxy co mmijpidaaccixy Jesucristo, huiñ'it jëbi ajcxy mnaydijiyb Abraham y'ap y'oc, e huiñ'it jëbi mbáatcixipy tzinaydac jiihy tzajpjoty, je hüidibi Dios yaj'ahuanhy Abraham, Abraham y'ung y'anäg etz Abraham y'ap y'oc.

## 4

<sup>1-2</sup> Cha jadüg iixpejt nyajnimäyich müich ajcxy hüidibi capxticxp Dios ytiy'ajt. Tüg comeeñjäy ymang hue' anajty mutzni pi'cni je' anajty jëdaanip yteedy ypidägy. E chi yteedy tüg jäy yajñibicy hüidibi jëbi cuend'aty je pidägy etz je pi'c'anäg

mabaad paady je tiempo mina yčidigihuigy je pidägy. Je comeeñyjäy y'ung com co anajty ca'ni yeegy, ane'my anajty y'ity, tim jadu'n nej ane'my y'ity je jäy huidibi midumb. <sup>3</sup> Tim jadu'n nej je comeeñyjäy y'ung anajty y'ity ane'my, nañ tim jadu'n iich yi judíojäy ajcxy ane'my anajty n'íjtcixyich co anajty ca' tiydudägy naydijíygixyich Dios y'ung. <sup>4-5</sup> Co oy Dios yajhuaad'ajtni, chi oy quejxni y'ung ya naaxhuiñ. Yi' y'ung ma'xung'ajt judíojäy, jigix jëbi codinäy jäy ajcxy ma Dios ycötujctac. Nañ jadu'n yi' ma'xung'ajt judíojäy jigix jëbi yajpocyñíhuäch yi jäy ajcxy huidibi ti ya-jpocycähuigixy Dios ycötujcin huidibi Moisés yco-jay. Dios ti quexy y'ung jigix jëbi xycodinaayim mïd ajt nbocy ycixpi, e jadu'n Dios jëbi xycöbijci jadu'n nej jihuüy xyci'm'ung'ajtim.

<sup>6</sup> Jadachambi mïd co naydijim Dios y'ung, paady ycixp Dios ti xy'adigüym ti xyjottigüym yi' yjihuñ ymic'ajt, paady ycixp ajt minaanim co Dios ajt nDeedy'ajtim etz nminaanim: “¡Padre Nuestro!” <sup>7</sup> Mïd co miich ajcxy ti mmibijccixy Jesucristo, jadachambi ca' ane'my m'oc'íjtcixyñi ma Dios ycötujcin je jecyip, jadu'n nej je jäy ytumbidijc mïdity ane'my. Paady ycixp jëbi Dios xymóoygixipy jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy, jadu'n nej Dios mïdity jugy'ajtin. Jadachambi miich ajcxy Dios xy'ung'ajt, etz jëbi mbáatcixipy pidägy ma Dios.

*Pablo yjotmaybaady mïd je mibijcpidijc ycixpi*

<sup>8</sup> Jecy'ajty ca' anajty mnejhuigyixy Dios ytiy'ajt tiydudägy, ooy anajty m'ojadajtcixy oyñiti huidibi ca' ymic'ajt mïdity. E ca' anajty

m'ojadajtcixy je Dios tzajpjotyp huiðibi mic'ajt miiðity. <sup>9</sup> Jadachambi ti mnejhuuygixy Dios ytiy'ajt etz Dios ti xycöbijccixy. ¿Nej co jadüg'oc mdzachnihuimbidaangixy yi judíoäy ycötujcin, ca'p ti mic'ajt miiðity, huiðibi ti m'ijxmajtzcixy? E jadüg'oc xy'ane'mygixy je judíoäy ycötujcin. <sup>10</sup> Jadachambi mdzachcuydunaangixy judíoäy ycostumbre, jadu'n nej ajcxy myajmij'ajtcixy xiibo' xijimijt. <sup>11</sup> Huinmaaybich ooy miið miich ajcxy ycixpi co naadigí ti nyaj'ixpiçyich miich ajcxy. Ninigoob ayooñhua'ñ ñch ndung ma miich ajcxy.

<sup>12</sup> Migügtijc ajcxy, cham may'ajt nbijctzooyich ma miich ajcxy. Yajtügüygix yi mhuinma'ñ jadu'n nej ñch nhuinma'ñ. ñch ti nyajtügüyich nhuinma'ñ miið miich ajcxy mhuinma'ñ co ti n'ixmachich yi judíoäy ycostumbre. Je taab anajty n'ityich miið miich ajcxy, ca' miich anajty ajcxy ñch n'ayuc xyjijpcogapxiyi. <sup>13</sup> Miich ajcxy mnejhuuyb co anajty n'ityich ma miich ajcxy, pumäy ñch anajty nyajpaady miið yuu pa'm ycixpi, paady ycixp ñch jim jecy nhuäcxijpyich, ngapxhuäçyich Jesucristo ytiy'ajt je jayijp'aty. <sup>14</sup> Miið ñch nba'm ycixpi ooy n'adzijpy miich ajcxy ma mjin mdijc, e miich ajcxy ca' ti xy'ixtijy e ni ca' miich ajcxy xymidziipich. Jadu'n ñch miich ajcxy xycöbijcy agujc jotcujc, tim jadu'n nej ixijpy ti mgöbijccixy Jesucristo ci'm. <sup>15</sup> Jadachambi ¿ti ti ytunyii ti yjadyii co ca' mmijotcujc'ajtcixy ñch n'ayuc? Com nyejcich tiy'ajt co je taabi anajty oga'n jim n'ityich ma miich ajcxy co janch xypubedaambich miich ajcxy. Ixti mgi'm



huuin anajty ajcxy mjayajpɪdzimaangixyp etz xymöhuaangixyich anajty co ñich ngaa'a'ixiy. <sup>16</sup> ¿Nej ñich ti n'ahuimbityich miich ajcxy mmidzip miid co ti nyajñimaaygixy huiidibi janchip?

<sup>17</sup> Yi huindzindijc jím ma miich ajcxy huiidibi xychachyaj'ixpijccixp huiidibi ca' ytiy'ajtiny, ca' ajcxy oyhuinma'ñ miidity. Hue' ajcxy tzachtzocy co miich ajcxy m'ixmájtzcixip ñich n'ayuc ndiy'ajt. Hue' ajcxy tzachtzocy co miich ajcxy yi' mgömayipy. <sup>18</sup> ñich njajotcujcich jadu'n co huingbi huindzin ajcxy jëbi xyaj'ixpijccixy. Nigoobi co ixypy jëbi ajcxy m'oy'ajtin mbaatcixy. Ca' oy copicyity co ñich ci'm miich ajcxy nmïd'ijttiïhuipy. <sup>19</sup> Migügtijc huiidibi ooy ndzocy njihuïyich jadu'n nej jihuïy ngi'm'ung'ájtigixy, ooy tzaachypi ndzachjihuïyich miid miich ajcxy ycixpi jadüg'oc. Jadu'n tzaachypi njihuïyich jadu'n nej ungday tzaachypi jihuïy co y'ung yajma'xung'ada'ñ. Njihuihuaamybich tzaachypi ixti cooni miich ajcxy anajty Cristo mhuinma'ñ xyaj'oyïyi. <sup>20</sup> Ooy ñich njanay'ijxpada'ñyii ma miich ajcxy cham cham. Njamïdcapxaangixy njamïdmïydägaangixy, chi ixypy tiy'ajt njacyajñimaaygixy jac huädz. Ooy ñich ndajy nmayich miid miich ajcxy ycixpi, nej n'ocjacñimaaygixyipy.

### *Je Agar etz Sara y'ijxpejt*

<sup>21</sup> Miich ajcxy huiidibi mdzachcuydunamyb Dios ycötujcin je jecyip. Nmïmaaygixy ajcxy, ¿nej ca'ni ajcxy midoogixy huiidibi Dios ycötujcin nigapxyip? <sup>22</sup> Com Dios y'ayuc huiidibi jaybetyip jadu'n ymina'ñ co Abraham ymiid anajty

metz ymang. Tüg je'anajty ytaj'ajtíp huídibi ypödumb'ajtpy. Je jadügpi ymang anajty ytaj'ajtíp huídibi ytimytöxijc'ajtpy. <sup>23</sup> Je huídibi je pödumbi y'ung'ajti, hue' je' ypi'c'ajty jadu'n nej pi'ctijc jadyii yma'xung'ajtcixy. Je huídibi Abraham ytöxyijc y'ung'ajti Dios je' miid ymic'ajt ypi'c'ajty, Dios ycuyduun y'ayuc huídibi yajhuinhuaniiy Abraham. <sup>24</sup> Jada jihuimbit ayuc jadu'n yhuimbidzimyb: jada Abraham ytöxyjäy ajcxy metz iixpejt'ajtp jadu'n nej Dios ti ytuñ miid yi' yjäy. Je ypödumbi huídi anajty yxií Agar, yi' miid yquipxiy yi Dios ycötujcin huídibi Dios ymoy Moisés ma je cop huídi yxií Sinaí. E tüg'óciy jäy ajcxy huídibi cuyduungixp Dios ycötujcin huídibi Moisés ycojay, ane'my ajcxy je' yaj'idyii, tim jadu'n nej tüg comeeñyjäy ane'my yaj'ity yi' ytumbi ajcxy. <sup>25</sup> Agar yi' nīgix'ajtp je cop Sinaí jim Arabia ñaaxjot ma Dios moy Moisés je cötujcin. Agar je töxyjäy huídibi anajty pödumb, je' miid yquipxiy yi judíojäy huídibi tzachcuyduungixp Moisés ycötujcin, etz nañ yquipxiy miid Dios y'it ya naaxhuiñ jim Jerusalén. Yi judíojäy etz y'ung y'anäg ajcxy huídibi tzach cuyduungixy Moisés ycötujcin je jecyip, ane'my ajcxy y'ity ma jada cötujcin, tim jadu'n nej jäy ajcxy huídibi tumb ma comeeñyjäy, e y'ane'my ajcxy y'ijtcixy. <sup>26</sup> Je Sara huídibi Abraham ytöxyijc'ajtpy, yi' miid yquipxiy iich ajt huídibi cuydumb je Cristo ytiy'ajt, e je Cristo yi' yajpatp tzajpjoty. <sup>27</sup> Com jaybetyity ymiñ ma Dios ñecy co mayjäy paada'ñ oybi ma Dios, com Dios jadu'n ymina'ñ:

Jotcugi' jadüg'oc miich Sara huídibi ca'

y'ungbaady. Xic yäx miich m'id jotcujc'ajtin, miich huiðibi ca' ung moy. Nigi ymayihua'n miich m'ap m'oc ca'ydi Hagar y'ap y'oc.

<sup>28</sup> Ich ajt huiðibi nmijpidaacim Jesucristo tugiym m'id Abraham ymang Isaac. Com jadu'n nej Dios cuyduuñ y'ayuc huiðibi yajhuinhuaniiy Abraham co Isaac yma'xung'ajty, nañ tim jadu'n Dios cuyduuñ yi' y'ayuc m'id ich ajt co je Cristo y'oy ya naaxhuiñ. <sup>29</sup> Tim jadu'n nej Abraham ymang Ismael jecy'ajty midzip'ajty Abraham ymang huiðibi Dios yajhuinhuaniiy Abraham; nañ tim jadu'n yi jäy ajcxy huiðibi tzachcuydungixp Dios ycötujcin je jecyip, ooy ajcxy tzach midzip'adyii yi jäy ajcxy huiðibi mibijcp Jesucristo. <sup>30</sup> Oc-huinmay miich ajcxy nej jaybetyity ymiñ ma Dios ñecy co jadu'n Dios nimay Abraham:

Yajpidzim ma mdijc je mbödumbi m'id ymang. Com ca' jadu'n ytiy'ajtity co je pödumbi ymang paadipy miich mbidägy. Yi' je' padamb je mbidägy huiðibi miich mdöxyijc ymang'ajtpy.

<sup>31</sup> Migügtijc ajcxy, ca' ich ajt n'ocjadu'niñ nej je pödumbi y'ung y'anäg ajcxy huiði ane'my ijtp. Jadu'n ich ajt nipaady nej Abraham ytöxyijc y'ung y'anäg huiðibi ca' y'ane'my y'ity.

## 5

*Cristo ti xyajnihuaatzim ma je cötujcin huiðibi Moisésyejc*

<sup>1</sup> Je Cristo ti xyajpidzimim ma Dios ycötujcin je jecyip ma anajty n'ijtim y'ane'my, jigix jebi

tzojcingíx nguyduunim yi' ytiy'ajt. Mibijccixy tiydudägy Cristo ytiy'ajt, ca' m'ixmajtzcixy. Ca' mni'ahuimbíjtcixipy jadüg'oc Dios ycötujcin je jecyip ma anajty m'ijtcixy tim jadu'n nej comeeñyäjy ytumbi ajcxy y'ijtcixy ane'my.

<sup>2-3</sup> Amídoo'ijtcix ñich n'ayuc. Jadachambi ñich Pablo minaambich pen miich ajcxy mgöbigamyb jada ayuc co copicy myajtiy'ajtihiupy, huin'it ñaadigi'adañ co mmibijccixy Jesucristo ytiy'ajt. Ca' Jesucristo may'ajt tunañ mïd miich ajcxy pen jadu'n m'ididzañ. Jadüg'oc nminañich co pinjaty jadu'n ycuydunamyb tüg Dios ycötujcin, copicy ycuydundähuipy tüg'óciy. <sup>4</sup> Pen mjipp'ijxyp ajcxy co Dios xyajpocyñihuátzaangixy mïd co mguyduungixy tüg Dios ycötujcin, jadu'n nipaady nej jihuïy ti m'ixmájtzcixni Cristo y'ayuc ytiy'ajt. Pen ca' mmijpidaaccixy je may'ajt oy'ajt huidibi Cristo ti tuñ ninigoob mïd miich ajcxy ycixpi, huin'it ca' Dios xyajpocyñihuáatzcixipy. <sup>5</sup> Njipp'ijxim co Dios xyajpocyñihuädzaanim jigix jëbi naydijim tudägy ma Dios yhuinduu mïd co nmibijcim Cristo etz mïd co je Espíritu Santo xypubejtim. <sup>6</sup> Co nmibijcim ajt Jesucristo, Jesucristo ca' cuendituñ pen ti nyajtiy'ajttiïyim o pen ca'. Jëyi yi' tzocy co naychojcin nayjihuïyim nidüg nidüg, e jada je' je ijxpejt co nmibijcim yi' ytiy'ajt.

<sup>7</sup> Jayipp'aty oy yajxon anajty m'occuydungixp Jesucristo ytiy'ajt. ¿Pin ti xy'agapxiïygixy co ca' mgapxymidohuaangixy tiy'ajt? <sup>8</sup> Yi jäy ajcxy huidibi ti xy'agapxiïygixy ca' ajcxy tiy'ajt patcixy ma je Dios huidibi ti xyhuin'ijxim jigix jëbi

nmibijcim Cristo. <sup>9</sup> Miich ajcxy mnejhuıyb co jäy pıdaaccıxy levadura ma harina jich je levadura yajtigıyıdaayb je jich. Nañ tım jadu'n jada anıı hııdibi jäy ajcxy ti pıdaaccıxy ma miich ajcxy yajtigıydähuamyb miich ajcxy mjot mhuinma'ñ. <sup>10</sup> Com ıich nmibijcpıch co ajt je nHuindzin Jesucristo oyhuinma'ñ xymöhuıpy ajcxy, paady ycıxp njıpp'ıjxypıch co miich ajcxy mmibıgaamyb ıich ngapxy ıich n'ayuc. Dios chaachytunıpy je jäy ajcxy hııdibi ti xyajhuinma'ñydgooygıxy. Oy ooy yjamıj yjajanchıty ajcxy, ca' ytimyñejıty, Dios yı' ajcxy tzaachytunıb.

<sup>11</sup> Migügtıjc ajcxy, co ıxyıpy yjanchıty co ıich ngapxhuäcxyıch co copıcy nidüg'óciy jäy yajtıy'ajttıhuıpy, ¿nej co je'ni chambaad judıójäy xychach'ıxhuıdityıch xychachpahıdityıch? Pen ca' ıxyıpy xy'ıxhuıdityıch xypahıdityıch jadu'n nıpaady nej jıhuıy nyaj'ıxpcıyıch co je Cristo ca' y'o'cy mııd ıich ajt nbocy ycıxpi. <sup>12</sup> Yı' hııdi ajcxy xyajhuinma'ñydgooygıxyp, ooy ıxyıpy y'oyıty co ıxyıpy ajcxy xypuhuäctuutni tüccıyı.

<sup>13</sup> Dios miich ajcxy ti xymıjhuoogıxy ma yı' ytıy'ajt jemıybı jıgıx jėbi m'ıxmájtcıxni je Dios ycötujcin je jėcyıp, etz tzojcingıx mıjpıdägıpy Cristo ytıy'ajt. Dios ti ajcxy mdü'aa xy'ahuaatzi, per ca' huaad mduungıxy je jıbıcpı hııdibi mjot mhuinma'ñ chachñıjot'ajtcıxpy. Hue' a'oy naymı'oyjäy'ajtigıx nidüg nidüg, naybubėjtigıx miñ xyıpy. <sup>14</sup> Dios y'ayuc ymına'ñ: “Mı'oyjäy'adıpy mmıjıın mmıdıjc, tım jadu'n nej miich ajcxy mdzocy co mmıjıın mmıdıjc xymı'oyjäy'adıpy.” Co jadu'n ajcxy mnaymı'oyjäy'adıyb miñ yxıpy,

ytimyñipaty jadun nej jihuïy ti mguydundäy tüg'óciy je Dios ycötujcin. <sup>15</sup> Pen miich ajcxy mnaymidundigooyip etz mnaymijotma'tip miñ xyipy, ca' yjetyity co ci'm anajty jadun mdzachnayyajhuinma'ñy digóoyigixy miñ xyipy.

*Je jugy'ajt huidibi yi Espíritu Santo yejcpy*

<sup>16</sup> Jada capxhuijin ñch miich ajcxy nyajnijayiyb. Cuychinaaygix je Dios ytiy'ajt jadun nej je Espíritu Santo xyhuinma'ñymooygixy ajcxy. Ca' mguyduungixy je jibic-huinma'ñ huidibi mdzachnijot'ajtcixyp ci'm. <sup>17</sup> Je jibic-huinma'ñ huidibi mdzachnijot'ajtcixyp, hue'ymidzip'ajtpy je oybi huinma'ñ huidibi je Espíritu Santo xymooygixp. Dios y'ayuc obyí ca' ñaygodigiyii mïd miich ajcxy mjibic-huinma'ñ. Paady ycixp miich ajcxy ooy mjacuydunaangixy Dios y'ayuc, e ca' ajcxy mmimadäga'ñ ñicxy mguydundaaygixy. <sup>18</sup> Pen tzojcingix mguyduungixy je Cristo ytiy'ajt huidibi Dios yjihui'ñ xymooyb ajcxy, huin'it ca' copicy mguydúngixipy Dios ycötujcin je jecyip.

<sup>19</sup> Com nnejhuiydaayim jadun nej jäy ajcxy yjot yhuinma'ñ tzachnijot'ajtcixy jibicpi. Jadun nej yëydijctijc tzachmigapxtigoyaangixy töxyjäydijc; e nañ jadun nej töxyjäydijc ajcxy ooy yëydijctijc tzachmïd'ügangixy etz mïd'edzaangixy etz ma yijibi ji ajcxy yhuinma'ñy digooygixy. <sup>20</sup> E nañ nnejhuiyim jadun nej jäy ajcxy tzach'ojadajtcixy tzachhuingoxтинаaygixy je huidibi jäy ajcxy ci'm ti yajcojy, etz nej jäy ajcxy tzach'ojadajtcixy tzachyajtunaangixy caxpojcpidijc, nej jäy ajcxy ymigüg tzachmijotma'tcixy; nej jäy ajcxy ca' tzip yjot'ambijccixy mïd yinjaty huenjaty ayuc;

nej jäy ajcxy tzachmidzip'ajtcixy ymigügtijc;  
 nej jäy ajcxy tzachyajca'oy'ijxcixy ymigüg  
 co tijaty müidity; nej jäy ajcxy chachnaybijc-  
 huäcxäänigixy, huidibi abicy tzachmüid'adamb  
 yjäy. <sup>21</sup> E nañ nnejhuiyım jadu'n nej jäy  
 ajcxy abijctigihuaangixy tijaty ymigüg ymüid;  
 nej jäy ajcxy ymigüg yaj'o'ccixy; nej jäy ajcxy  
 nijot'ajtcixy ügi etz adzuuhuididü agoodzhuididü,  
 etz yi jäy ajcxy huidibi tzachnijot'ajtcixp yi  
 jadu'mbi huinma'ñ. İich müich ajcxy cham  
 njacyajnimaaygixy jadu'n nej İich jayijp'aty ti  
 n'ocnigapxpıch, co yi jäy ajcxy huidibi yi jadu'mbi  
 jıbic-huinma'ñ chachnijot'ajtcixp jadu'n nej cham  
 ti nijayıygixy, ca' ajcxy tızınaydac paadaangixy ma  
 Dios y'ane'my.

<sup>22</sup> Hue' ajt jadachambi nejhuiydaayım je  
 oybi huinma'ñ huidibi Espıritu Santo yejcyp.  
 Co yi jäy ajcxy huidibi ymüid Dios yjihui'ñ  
 ymic'ajt ma yjot yhuinma'ñ, hue' ytungixyp  
 ajcxy yi oyjäy'ajtin müid ymigügtijc; müid ajcxy  
 xondaacin etz müid ajcxy jotcuyc'ajtin; etz  
 ymımecxtujcixyp ymigügtijc; etz chojccixyp  
 yjihuiıygixyp ymigügtijc; etz ytungixp oybi; etz  
 tudägy yjäy'ajtcixyp, <sup>23</sup> nicy xeemy yjäy'ajtcixy  
 ma ymigügtijc; etz ci'm yajxon ñay'ané'migixy ma  
 yi oybi. Ca' ji huingbi cötujcin huidibi jada oybi  
 huinma'ñ jıjpcogapxıhuıpy. <sup>24</sup> Tüg'óciy jäy ajcxy  
 pinjaty Jesucristo Huindzin'ajtp, mımadacpy  
 ajcxy yi jıbic-huinma'ñ huidibi ci'm nijot'ajtcixyp  
 müid Cristo ymic'ajt. <sup>25</sup> Müid co nmüid'ajtim  
 je Espıritu Santo ymic'ajt ma ajt ndzınaayın  
 njugy'ajtin, paady ycixp tzoc tızınaayım jadu'n

nej xy'ane'mim xyhuinma'ñymooyim je Espíritu Santo.

<sup>26</sup> Ca' huaad amij agix ndzachnayjihuiyim, etz nañ jadu'n ca' huaad nmigügtijc nyajjotma'tim; etz ca' huaad ni ti nyajca'oy'ijxim.

## 6

### *Naybubéjtigixy miñ xyipy*

<sup>1</sup> Migügtijc ajcxy, pen mbatpy tüg migüg huiidibi jibic-huinma'ñ ti ymimadägyii, miich ajcxy huiidibi mimadacyp yi jibic-huinma'ñ mïd Dios ymic'ajt mbubéjtcixipy jada migüg, e co mbubéjtcixipy jada migüg, nigijotmic mmigapx mïd oy gapxy oy ayuc. Naygüend'adii ajcxy ci'm, ca'ydi jibic-huinma'ñ xymimadaaccixy. <sup>2</sup> Naybubéjtigix nidüg nidüg pinjaty ayo'n jotmay mïd. Co jadu'n mdúngixipy, hue' anajty ajcxy mguydungixyp Cristo ycötujcin huiidibi ti xymooyim ajt.

<sup>3</sup> Pen ji pin ñayjihuiyii amij agix etz chach naygömaya'ñyii ci'm co chach y'oyjäyity, ca' je' choobaady ma Dios yhuinduu. <sup>4</sup> Jëbi nidüg nidüg jäy ñayjihui'ñybigyii nej chinäy yjugy'aty, pen oy o peni ca'yoyity. Peni ycuychinaayb yajxon Dios ytiy'ajt oybi, jotcujc ñayjihuihuiyb je' ci'm e ca' huaad yajquipxiy chinaayin mïd huingbi. <sup>5</sup> Nidüg nidüg jäy ci'm chinaayin jëbi yajnicxy nej Dios jäygidägy. Ca' huaad ni'ijxtüdy nej ymigüg jibic-huinma'ñ mïdity.

<sup>6</sup> Yi jäy ajcxy pinjaty ti ixpicy Dios y'ayuc ytiy'ajt, copicy co möhuipy tijaty yajmayajtpy je huindzin tiibi yaj'ixpigyii.



<sup>7</sup> Ix ajcxy ci'm mnayhuin'ingix com Dios ca' yi' ni pin huaad nixigy yajxigy. Com pen miich ajcxy jibic-huinma'n mdumyb, Dios xychaachytunip ajcxy. Pinjaty oybi tuumb, nañ ypaadipy oybi, e pinjaty jibicpi tumb, nañ jibicpi ypaadipy. <sup>8</sup> Pinjaty jibic huinma'n tum jadu'n nej jibicpi tzachnijot'aty, co y'ögipy yi' y'alma ñicxip ayoodactuuby. Pinjaty cuydumb Dios ytiy'ajt jadu'n nej je Espíritu Santo huinma'n ymöyii, co y'ögipy yi' y'alma huingbi jugy'ajtin ypaadamyb huidibi nimina ycaacixy ycaatigooy huidibi je Espíritu Santo möhuib. <sup>9</sup> Peni nduunim jabom jabom oy huinma'n ca' huaad ndzippim, jëbi nmecxtujcim ixti cooni anajty nbaatim oybi ma Dios. E ca' huaad njotmetzciiyim. <sup>10</sup> Tzoc oyjäy'ajtin tuunim ma nidüg'óciy jäy ajcxy, jadu'n nej Dios xyhuinma'ñymooyim. Nigi tzoc pubejtim nmigügtijc huidibi mibijcp mijpidacp Cristo.

*Ane'min, capxhuijn etz capxpooctxin huidibi cijxnip je necy*

<sup>11</sup> Ijxcix huindixcix jada letra mijjatypi huidibi iich ci'm njaayb, com ndzojcpyich co mnejhuüygixipy nej yam nijayüygixy. <sup>12</sup> Yi jäy ajcxy huidibi mibijcp co Cristo o'cy ma yi cruudz miid ajt nbocy ycixpi etz nañ jadu'n mijpidacp yi tiy'ajttihiui, hue' ajcxy tzach ñaygömayaanigixy ma yi judíojäy ajcxy, jigix ca' pin y'ixhuididiiyb ypahuididiiyb. <sup>13</sup> Yi huidi ajcxy tzach mijpidacp tiy'ajttihiui, nañ ni ca' ajcxy cuydundäy tüg'óciy jada Dios ycötujcin je jecyip. Hue' yi' ajcxy tzojccixy co miich ajcxy myajtiy'ajttihiuip jigix ajcxy jëbi ñaygömáayigixy miid co miich ajcxy

ti myajtiy'ajttiyyigixy. <sup>14</sup> Yi jäy ajcxy huiidibi jim yaj'ixpijcp anii, ci'm ajcxy chach ñaygömayáanigixy. Per iich ca' jadu'n naygömaya'ñyijich miid huiidibi ndumybich huiidibi nyaj'ixpijcpyich. Hue' janchtiy ngapxpadaamybich iich ajt nHuindzin Jesucristo ytiy'ajt, jadu'n nej yajcruudzpejti miid ajt nbocy ycixpi. Co ti nmibicyich Cristo Jesús, huin'it ti n'ixmachich je naaxhuiñyjäy yjibich-huinma'ñ. E paady cham ni nga'ocnijot'ajtnich yi jibich-huinma'ñ. <sup>15</sup> Co nmibijcim Jesucristo, oy ixypiy ti nyajtiy'ajttiyyim o oy ixypiy ca' ti nyajtiy'ajttiyyim, ca' ma choobaady. Huiidibi tzoubatp yi' je' co nmibijcim Jesucristo, etz co nmid'ajtim jemybi jot huinma'ñ. <sup>16</sup> Huen Dios xyajjotcugihuipy etz xypa'ayoohuipy, etz nañ jadu'n yajjotcugihuipy etz pa'ayoohuipy nidüg'óciy jäy huiidijaty cuydumb Cristo ytiy'ajt, tüg'óciy Dios yjäy janchypí tiydudägyi.

<sup>17</sup> Jadu'n nej jadachambi, etz jadu'n nej xii tiempo jacmiimb jaccidaacp, ca' iich pin huaad xyjac'amayiyich, com nmidich je tiy'ajt ma nninixich jadu'n nej jäy ajcxy ti xyhueenduuñich ti xychaachytuuñich miid co ti nduuñich miid Jesucristo ycixpi.

<sup>18</sup> Migügtijc ajcxy, huen iich ajt nHuindzin Jesucristo tunipy nigi may'ajt oy'ajt ma miich ajcxy. Jadu'n jada ngapxycíxyich. Amén.

## **El Nuevo Testamento en mixe de Coatlán** **New Testament in Mixe, Coatlán (MX:mco:Mixe,** **Coatlán)**

copyright © 1976 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Coatlán Mixe (Mixe, Coatlán)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Coatlán [mco], Mexico

### **Copyright Information**

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

### **The New Testament**

in Mixe, Coatlán

### **© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files  
dated 29 Jan 2022  
4190de74-18ab-52cf-ba4e-5f99ab05892f